

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

# کنترل و تنظیم دستگاه‌های نقشه‌برداری

رشته نقشه‌برداری

زمینه صنعت

شاخه آموزش فنی و حرفه‌ای

شماره درس ۲۷۷۹

بزدی مقدم، هادی	۵۳۹
کنترل و تنظیم دستگاه‌های نقشه‌برداری / مؤلف: هادی بزدی مقدم. – تهران: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران، ۱۳۹۴.	/۹۰۲۸
ک ۷۲۵/ (آموزش فنی و حرفه‌ای؛ شماره درس ۲۷۷۹) ص. ۷۶: مصور.	۱۳۹۴
متون درسی رشته نقشه‌برداری، زمینه صنعت.	
برنامه‌ریزی و نظارت، بررسی و تصویب محتوا: کمیسیون برنامه‌ریزی و تالیف کتاب‌های درسی رشته نقشه‌برداری دفتر تالیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش وزارت آموزش و پرورش.	
۱. نقشه‌برداری – ابزار و وسائل. الف. ایران. وزارت آموزش و پرورش. کمیسیون برنامه‌ریزی و تالیف کتاب‌های درسی رشته نقشه‌برداری. ب. عنوان. ج. فروست.	

همکاران محترم و دانش آموزان عزیز :

بیشنها دات و نظرات خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی تهران -

صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر تألیف کتاب های درسی فنی و حرفه ای و

کاردانش، ارسال فرمایند.

[info@tvoccd.sch.ir](mailto:info@tvoccd.sch.ir)

پیام نگار (ایمیل)

[www.tvoccd.sch.ir](http://www.tvoccd.sch.ir)

وب گاه (وب سایت)

## وزارت آموزش و پرورش

### سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی

برنامه ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : دفتر تألیف کتاب های درسی فنی و حرفه ای و کاردانش

نام کتاب : کنترل و تنظیم دستگاه های نقشه برداری - ۴۹۴/۳

مؤلف : هادی یزدی مقدم

اعضای کمیسیون تخصصی : ایرج جزیر نیان، یحیی مهربویان، محمد سلیم آبادی و رضا امین رعیا

آماده سازی و نظارت بر چاپ و توزیع : اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن : ۰۹۲۶۶، ۰۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار : ۰۹۲۶۶، ۰۸۸۳۰، کد پستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب سایت : [www.chap.sch.ir](http://www.chap.sch.ir)

رسم : مریم دهقان زاده

صفحه آرا : مریم نصرتی

طراح جلد : مریم کیوان

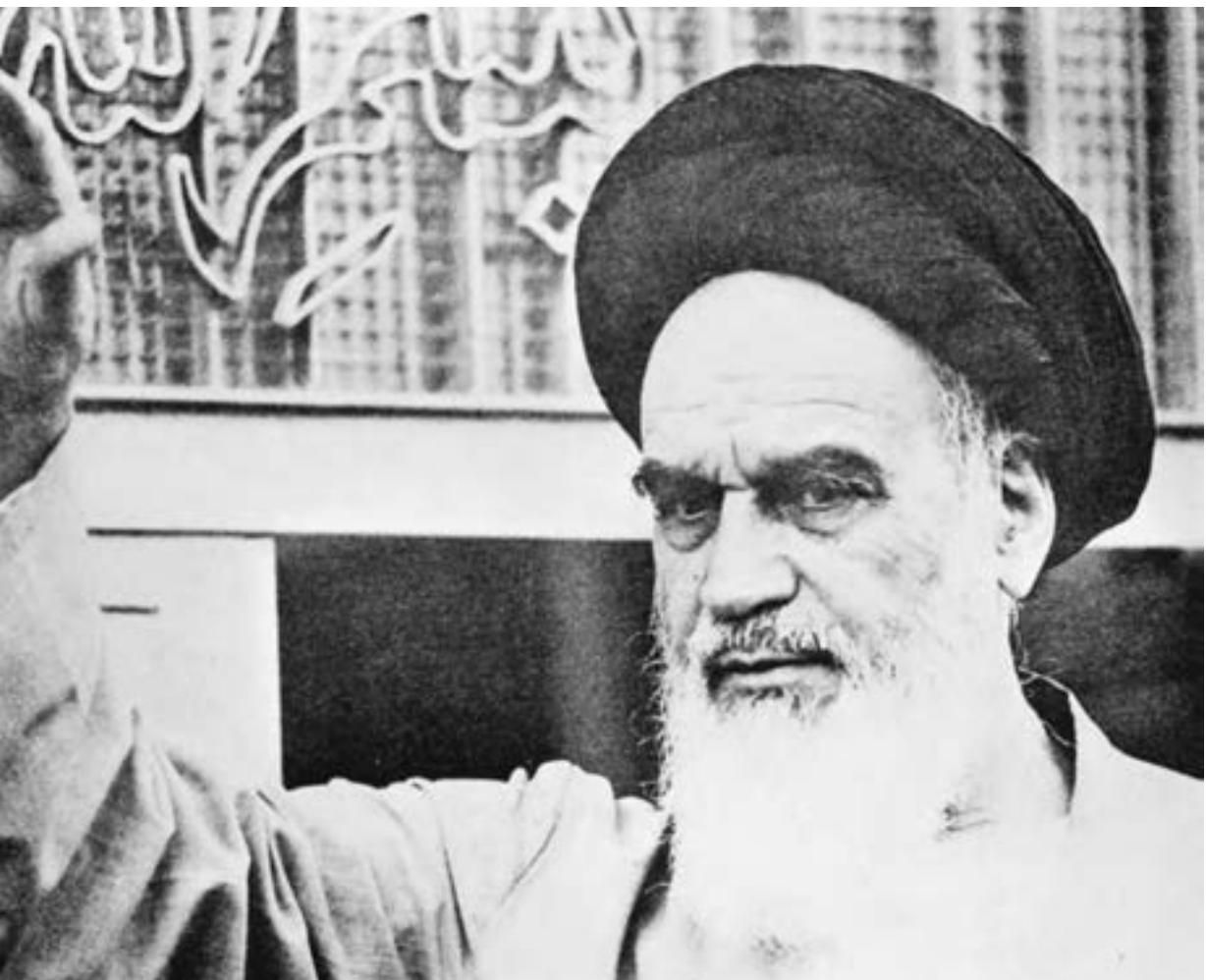
ناشر : شرکت چاپ و نشر کتاب های درسی ایران : تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (دارویخش)

تلفن : ۰۵-۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار : ۰۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی : ۳۷۵۱۵-۱۳۹

چاپخانه : شرکت چاپ و نشر کتاب های درسی ایران «سهامی خاص»

سال انتشار و نوبت چاپ : چاپ یازدهم ۱۴۹۴

حق چاپ محفوظ است.



شما عزیزان کوشش کنید که از این وابستگی بیرون آید و احتیاجات  
کشور خودتان را برآورده سازید، از نیروی انسانی ایمانی خودتان غافل نباشد  
و از اثکای به ا جانب بپرهیزید.

امام خمینی «قدس سرّه الشّریف»

## **فهرست**

۱	فصل اول : کنترل و تنظیم وسایل ساده نقشه برداری
۱۵	فصل دوم : کنترل ترازیاب
۲۰	فصل سوم : تنظیم ترازیاب
۲۸	فصل چهارم : کنترل زاویه یاب ها
۵۶	فصل پنجم : تنظیم زاویه یاب
۶۰	فصل ششم : کنترل و تنظیم دستگاه های توتال استیشن
۸۲	فصل هفتم : شناخت دستگاه GPS سالم
۹۴	فصل هشتم : شناخت دستگاه استرئوسکوپ سالم
۹۷	منابع

## مقدمه

هم چنان که در درس های نقشه برداری آموخته اید برای تهیه نقشه، لازم است کمیت هایی بروی زمین اندازه گیری شوند و این اندازه گیری ها به وسیله دستگاه های نقشه برداری انجام می گیرد، نتیجه اندازه گیری هنگامی دقیق است که دستگاه ها سالم باشند بنابراین قبل از هر اندازه گیری باید دستگاه ها را کنترل نموده و از سلامت آن ها اطمینان حاصل نماییم (حتی اگر دستگاهی برای اولین بار مورد استفاده قرار می گیرد ممکن است به هنگام حمل از کارخانه سازنده از تنظیم خارج شده باشد). دستگاه ها موقع استفاده دائمآ از یک نقطه به نقطه دیگر انتقال پیدا می کنند و در معرض هرگونه آسیبی هستند بنابراین نگهداری آن ها نیز اهمیت ویژه ای دارد.

اگر چه برای کنترل و تنظیم و تعمیر دستگاه ها از طرف کارخانه های سازنده، تعمیرگاه های مجاز در کشورهای مختلف دایر شده اند اما نقشه برداران نیز لازم است علاوه بر روش های کنترل بعضی از روش های تنظیم دستگاه ها را نیز بیاموزند تا در موقع ضروری قادر باشند به منظور آماده سازی دستگاه ها از آن ها استفاده نمایند چرا که تعداد محدودی تعمیرگاه مجاز در سراسر کشور موجودند و همیشه دسترسی سریع به آن ها امکان پذیر نیست و سپردن دستگاه به تعمیرگاه ها به منظور انجام تنظیمات ساده مفروض به صرفه نیست.

لازم به توضیح است که معرفی نمونه دستگاه ها در این کتاب با توجه به محدودیت های زیر صورت گرفته است.

– توضیح در خصوص جزئیات و قسمت های داخلی کلیه دستگاه ها از کارخانجات مختلف و با دقت های گوناگون در یک کتاب درسی امکان پذیر نیست.

– اطلاع دقیق در خصوص کلیه دستگاه های مورد استفاده در هنرستان ها در دست نبوده است.

## هدف کلی

شناخت ویژگی های یک دستگاه سالم نقشه برداری، بررسی عیوب و نحوه مراقبت،  
کنترل و تنظیمات ساده‌ی آن‌ها.